

Eigen verantwoordelijkheid: bevrijding of beheersing?

Ringo Ossewaarde

Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling

Eigen verantwoordelijkheid: bevrijding of beheersing?
Ringo Ossewaarde

ISBN 90 6665 757 X
NUR 740

© 2006 B.V. Uitgeverij SWP Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 20 juni 1974, St.b. 351, zoals gewijzigd bij het besluit van 23 augustus 1985, St.b. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorrecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot Uitgeverij SWP (Postbus 257, 1000 AG Amsterdam) te wenden.

Inhoudsopgave

Voorwoord

Deel I. Een discoursanalyse van eigen verantwoordelijkheid in politiek en beleid (hoofdrapport)

1. Inleiding	13
2. Discourstransformaties van 'eigen verantwoordelijkheid'	17
2.1 Eerste discours: het verantwoordelijke individu	18
2.2 Tweede discours: pacificatie van sociale kwesties	21
2.3 Derde discours: de zelfstandige en risicodragende burger	22
3. Een discoursanalyse van 'eigen verantwoordelijkheid' in Balkenende II	25
3.1 Individu versus burger	25
3.2 Eigen verantwoordelijkheid als 'vermogen'	30
3.3 Eigen verantwoordelijkheid als 'aansprakelijkheid'	33
3.4 Eigen verantwoordelijkheid als 'taak'	37
3.5 Eigen verantwoordelijkheid als 'deugd'	39
4. 'Eigen verantwoordelijkheid' in de keuzes voor beleidsinstrumenten	49
4.1 Eigen verantwoordelijkheid als 'vermogen'	50
4.2 Eigen verantwoordelijkheid als 'aansprakelijkheid'	53
4.3 Eigen verantwoordelijkheid als 'taak'	56
4.4 Eigen verantwoordelijkheid als 'deugd'	59
5. Conclusie	65

Deel 2. Een discoursanalyse van politieke teksten en geformuleerd beleid

6. Inleiding	75
7. Politiek discours van eigen verantwoordelijkheid	79
7.1 Christen Democratisch Appèl	79
7.1.1 Manifesto CDA	80
7.1.2 Partijprogramma CDA	81
7.2 Partij van de Arbeid	83
7.2.1 Manifesto PvdA	83
7.2.2 Partijprogramma PvdA	85
7.3 Volkspartij voor Vrijheid en Democratie	86
7.3.1 Manifesto VVD	87
7.3.2 Partijprogramma VVD	88
7.4 Socialistische Partij	90
7.4.1 Manifesto SP	90
7.4.2 Partijprogramma SP	91
7.5 Groep Wilders (GW)	92
7.5.1 Manifesto GW	92
7.6 GroenLinks	94
7.6.1 Manifesto GL	94
7.6.2 Partijprogramma GL	95
7.7 Democraten 66	97
7.7.1 Partijprogramma D66	97
7.8 ChristenUnie	99
7.8.1 Manifesto CU	99
7.8.2 Partijprogramma CU	100
7.9 Lijst Pim Fortuyn	102
7.9.1 Partijprogramma LPF	102
7.10 Staatkundig Gereformeerde Partij	103
7.10.1 Partijprogramma SGP	103
8. Politiek discours van eigen verantwoordelijkheid in beleid	105
8.1 Integratie	105
8.2 Veiligheid	111
8.3 Geestelijke Gezondheidszorg	117

8.4 Jeugd	122
8.5 Regeerakkoord	126
9. Beleidsdiscours van eigen verantwoordelijkheid	129
9.1 Integratie	129
9.2 Veiligheid	135
9.3 Geestelijke Gezondheidszorg	140
9.4 Jeugd	148
Literatuur deel 2	153

Deel 3 Een discoursanalyse van beleidsinstrumenten

10. Inleiding	157
11. Integratie	159
11.1 Inburgeren in het buitenland	159
11.2 De integratiemonitor	162
11.3 Marktwerking voor het taalonderwijs aan nieuwkomers	165
12. Veiligheid	169
12.1 Cameratoezicht	169
12.2 De bevolkingsmonitor	172
12.3 Justitie in de Buurt	175
13. Jeugd	179
13.1 Indicatiestelling	179
13.2 De landelijke jeugdmonitor	182
13.3 Vroegsignaal en tijdig signaal	184
14. Geestelijke Gezondheidszorg	189
14.1 Het persoonsgebonden budget	189
14.2 De geestelijke gezondheidsmonitor	192
14.3 Maatschappelijke ondersteuning	194
Literatuur deel 3	199